

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของโรงพยาบาลชุมชน

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตาม มาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยเรากำลังเผชิญกับภาวะโรคระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความเสียหายในหลายๆ ด้าน ทั้งจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน คณะผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการ บริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยกำหนดให้หน่วยงานในโรงพยาบาลชุมชนวางแผนการบริหารจัดการความ เสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดจากการดำเนินงานทั้งในระดับบุคคล และระดับองค์กร ช่วยสร้างความมั่นใจทั้งในด้านการปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชน ป้องกันความเสียหาย ต่อทรัพยากรขององค์กร ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ดังนั้น โรงพยาบาลชุมชน จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเล่มนี้ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ใช้เป็นแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการ ความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงพยาบาลในการปฏิบัติงานทั้งในภารกิจหลักของหน่วยงานหรืองานบริการประชาชน ได้อย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
โรงพยาบาลชุมชน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
- หลักการและเหตุผล	๑
- วัตถุประสงค์	๑
- นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑
- แนวคิดการบริหารความเสี่ยง	๒
- องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง	๒
- การดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน	๑๗
- การกรอกข้อมูลแบบรายงานการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	๑๙
- แบบ ๑ รายงานการประเมินองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖	๒๐
- แบบ ๒ แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๓
- แบบ ๓ การควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๘
- แบบ ๔ รายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๓๑
- ภาคผนวก	

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรงพยาบาลชุมชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ในปัจจุบันของประเทศไทยที่ต้องเผชิญกับการเกิดโรคระบาด โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) ส่งผลให้ทั่วทั้งประเทศได้รับผลกระทบจากการเกิดโรคระบาดดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานะเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี สารสนเทศ หรือปัจจัยภายใน เช่น การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการ โครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น คณะผู้บริหารของโรงพยาบาลชุมชนจึงได้ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชนวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในโดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ระบุและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ไม่กระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ของหน่วยงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร ป้องกันความเสี่ยงและ ความผิดพลาดจากการดำเนินงานทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ช่วยสร้างความมั่นใจทั้งในด้าน การปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชน ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ดังนั้น โรงพยาบาลชุมชน จึงได้จัดทำ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้หน่วยงาน ในสังกัดโรงพยาบาลชุมชนใช้เป็นแนวทางการดำเนินการ บริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงพยาบาลชุมชน ในการปฏิบัติงาน ทั้งในภารกิจหลักของหน่วยงานหรืองานบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ระบบงานของโรงพยาบาลชุมชนสอดคล้องและรองรับตามบทบัญญัติของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการ
๒. เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชนใช้ระบบการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือในการลดหรือป้องกันความเสียหายจากกระบวนการดำเนินงานที่จะส่งผลกระทบต่อที่เสียหายทั้งระดับบุคคลและองค์กร ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้
๓. เพื่อรักษาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงพยาบาลชุมชน

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

๑. ให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชนดำเนินการบริหารความเสี่ยงทุกหน่วยงาน โดยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานกระทรวง และพนักงานจ้างทุกคน มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของโรงพยาบาลชุมชน

๒. ให้หัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชนและผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินความเสี่ยงที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงานที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง

๓. ส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ด้านความเสี่ยงแก่ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานกระทรวง และพนักงานจ้างทุกคนให้สามารถประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของโรงพยาบาลชุมชน ในการให้บริการดูแลรักษาพยาบาลแก่ประชาชนของอำเภอชุมชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้จะต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกซึ่ง ถือเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น โดยผลกระทบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโอกาสและความรุนแรงของปัจจัย หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเผชิญอยู่ ดังนั้น แนวคิดในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน จึงได้ถูกนำมาใช้ในการเตรียมการเพื่อป้องกันปัญหาจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบ ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นองค์กรจึงควรดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดเหตุการณ์ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย สิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ คือ การบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ใน ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ขณะเดียวกันหากองค์กรพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรให้เกิด การบูรณาการ กับทุกกิจกรรมดำเนินงานขององค์กรได้ก็จะสามารถใช้โอกาสของความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อเพิ่มคุณค่า ให้กับองค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอีกด้วย

ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการองค์กรที่ดีคือ การติดตาม กำกับ ควบคุม และดูแลให้ มีการจัดกระบวนการเพื่อใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพตรงเป้าหมายคุ้มค่าและประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดย ๓ หลักการที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

๑. การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง การกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และกระบวนการเพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรขององค์กร นำไปปฏิบัติในการ กำหนดกลยุทธ์ และปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้ องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กร และกำหนดวิธีจัดการที่เหมาะสมให้ ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงาน ตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงนั้นเป็นไปเพื่อให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงเพื่อให้เกิดการรับรู้ ตระหนัก และเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กร กำหนดวิธีจัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับ ที่องค์กรยอมรับได้ รวมทั้งการสร้างกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในองค์กรเพื่อให้ สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การบริหารความเสี่ยง ทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรม ตามภารกิจ และวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

(๑) การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจ และพันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้ กับองค์ประกอบอื่นๆ ในการบริหารองค์กร

(๒) การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับ โครงการ ระดับ หน่วยงานย่อย และระดับองค์กร ในปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับ กลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้ อาจทำให้เกิด ความเสียหาย ความไม่แน่นอน และ โอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓) การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจเกิดขึ้นบ้างและ หากเกิดขึ้นจริง จะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารความเสี่ยง

(๔) การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง

พื้นฐานของการบริหารความเสี่ยงที่ดีขององค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรถูกปลูกฝังรวมกับกิจกรรมปกติขององค์กร เพื่อให้องค์กร สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้

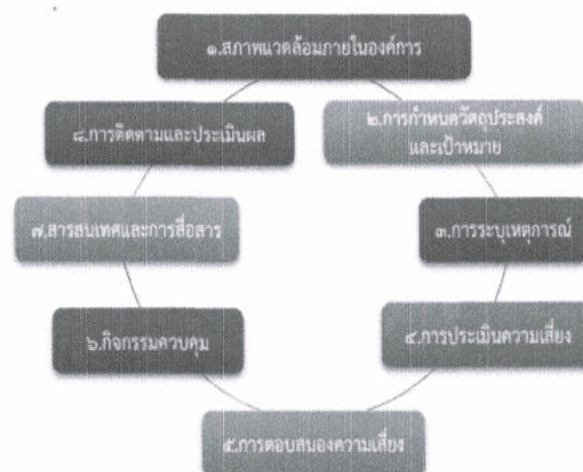
๒. การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในแต่ละด้านดังนี้

๒.๑ วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริต ในหน่วยงานของรัฐ แผนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของโรงพยาบาลชุมชน

๒.๒ วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๒.๓ วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๓. การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร โดยช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายในและการกำกับดูแลที่ดีอย่างเป็นระบบ โดยผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาจากกระบวนการตรวจสอบภายในการตรวจสอบภายในเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการปรับปรุงการควบคุมและการบริหาร ความเสี่ยงที่เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งบางครั้งผู้ปฏิบัติงานมักคิดว่ามีการควบคุม ที่มีอยู่อาจทำให้เกิดการละเลยในบางส่วนที่ต้องควบคุม ผู้ตรวจสอบภายในจะมีวิธีการตรวจสอบว่าการควบคุม ที่ปฏิบัติกันนั้นเพียงพอหรือไม่ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยผลการตรวจสอบจะออกมา ในรูปแบบการจัดทำรายงานการตรวจสอบเสนอต่อผู้บริหารทราบหรือพิจารณา ซึ่งรายงานจะประกอบด้วย สิ่งที่ตรวจพบ ความเห็นหรือข้อเสนอแนะหากเห็นว่าต้องมีการปรับปรุงจากที่ปฏิบัติอยู่ องค์กรประกอบของการบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้องค์ประกอบ เหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหารฝ่ายปฏิบัติงานและฝ่ายสนับสนุนครอบคลุมทุกหน่วยงานใน องค์กร ผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุกระดับจากระดับองค์กรสู่ระดับ ฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร องค์ประกอบการบริหารความ เสี่ยงและการควบคุมภายใน ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ขององค์กร พื้นฐานที่สำคัญของกรอบการบริหารความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยง

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายและ แผนยุทธศาสตร์

๓. การระบุเหตุการณ์ การบ่งชี้และเข้าใจความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้

๔. การประเมินความเสี่ยง พิจารณาถึงผลกระทบและโอกาสเกิดความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง กำหนดการจัดการความเสี่ยง

๖. กิจกรรมควบคุม พิจารณาถึงการควบคุมเพิ่มเติม รวมทั้งความสัมพันธ์ของต้นทุนและ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ผู้บริหารควรนำวิธีการจัดการความเสี่ยงไป ปฏิบัติและติดตามเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและขั้นตอนการ ปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยง

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักและเข้าใจในนโยบาย แนวปฏิบัติและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

๘. การติดตามและประเมินผล ติดตามและรายงานผลของกระบวนการและระบบบริหารความเสี่ยง

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และการจัดการความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่นวัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่สนับสนุนการบริหารความเสี่ยงนั้น จะต้องมีการปฏิบัติที่มีความชัดเจน กำหนดเป็นมาตรฐานและมีการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกันในขั้นตอนการพิจารณา เพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาในรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๑ การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง ประเภทและเกณฑ์ของความเสี่ยงที่องค์กรจะยอมรับได้เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กรต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยมีควรร กำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

๑.๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process)

องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีความสอดคล้องกันเพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติได้ และควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบ คู่มือการบริหารความเสี่ยงก็ได้

๑.๓ วัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร

องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ควรจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทุกระดับอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) ที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้น ๆ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา วางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective Setting)

การกำหนดนโยบายเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร จะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหาร ความเสี่ยง และการควบคุมภายในขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงาน ขององค์กร และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้อง กับพันธกิจ/หน้าที่/เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อย เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย ทราบขอบเขต การดำเนินงาน ในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้น วัตถุประสงค์ จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุ ไม่ใช่กล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน

การกำหนดนโยบายในเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน ช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์องค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตัวชี้วัดและเป้าหมายตามนโยบายโรงพยาบาลศูนย์ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานและอาจมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ เพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้นตามภารกิจหน้าที่ ของหน่วยงาน

๓. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเป็นการค้นหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๓.๑ แหล่งที่มาของปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

๓.๑.๑ ปัจจัยภายนอกองค์กร เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายขององค์กร ยกตัวอย่างเช่น วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมในการแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตัวขับเคลื่อนหลักและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร การยอมรับและคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กร

๓.๑.๒ ปัจจัยภายในองค์กร เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายในองค์กรและมีอิทธิพลต่อเป้าหมายของ องค์กร เช่น วัตถุประสงค์ขององค์กร กระบวนการทำงาน การดำเนินนโยบายและกลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร สภาพการเงิน โครงสร้าง องค์กรและระบบการบริหารงาน ประสิทธิภาพทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น

๓.๒ การระบุปัจจัยเสี่ยง จำแนกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๓.๒.๑ ความเสี่ยงระดับหน่วยงานส่วนย่อย เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์องค์กรที่ถ่ายทอดลงสู่หน่วยงานย่อยใน ส่วนที่หน่วยงานย่อยรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังรวมถึง ความเสี่ยงระดับโครงการที่ผู้จัดการโครงการไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและ จัดการของผู้จัดโครงการในแต่ละโครงการและเป็นความเสี่ยงที่หน่วยงานย่อยไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและจัดการของหน่วยงานย่อยเอง ซึ่งหน่วยงานย่อยต้องใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยรวมทั้งการรายงานตาม ระบบการควบคุมภายในต่อไป

๓.๒.๒ ความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์องค์กรหรือการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารระดับสูง โดยให้องค์กรพิจารณาวิเคราะห์ความเสี่ยงประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรต่อไป นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงที่หน่วยงานย่อยไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและจัดการของหน่วยงานย่อยใดเพียง หน่วยงานเดียวจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานย่อยต่าง ๆ หรือต้องบูรณาการการดำเนินงานจาก หลายหน่วยงาน ทั้งนี้การระบุปัจจัยเสี่ยงจะเริ่มต้นที่เป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยมีความเชื่อมโยง ต่อการบริหารความเสี่ยง หน่วยงานย่อยและการบริหารความเสี่ยงระดับโครงการเพื่อให้เป็นภาพความเสี่ยงองค์กรที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน การค้นหาความเสี่ยงสามารถศึกษาจากข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น การสำรวจในปัจจุบัน หรือคาดว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การรวบรวมข้อมูลเพื่อบ่งชี้เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงจะเป็นการรวบรวมข้อมูล ทั้งแบบ Top-down คือ การระดมความคิดเห็นผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อระบุความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ขององค์กร และแบบ Bottom-up คือ การระดมความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระบุความเสี่ยงด้านการ ปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน/การรายงาน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ ทั้งจากผู้บริหารและบุคลากร ทบทวนโดยผู้บริหารและคณะทำงานฯ รวบรวมเป็นรายการความเสี่ยงองค์กร (Risk register) และประเมินความเสี่ยงนั้น ๆ ในขั้นตอนต่อไป การบ่งชี้ความเสี่ยงจะต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยงด้วยทุกครั้งและควรระบุให้ครบทุกสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงให้บริหารจัดการความเสี่ยง ได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงและสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การระบุเหตุการณ์อาจดำเนินโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงหรือฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบ ในแผนงานหรือการดำเนินการนั้น และรวบรวมประเด็นความเสี่ยง

สำคัญที่ได้รับความสนใจหรือเป็นประเด็นที่ กังวล เพื่อนำมาจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Corporate Risk Profile) ทั้งนี้โรงพยาบาลชุมชน ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดกลยุทธ์หรือ การดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

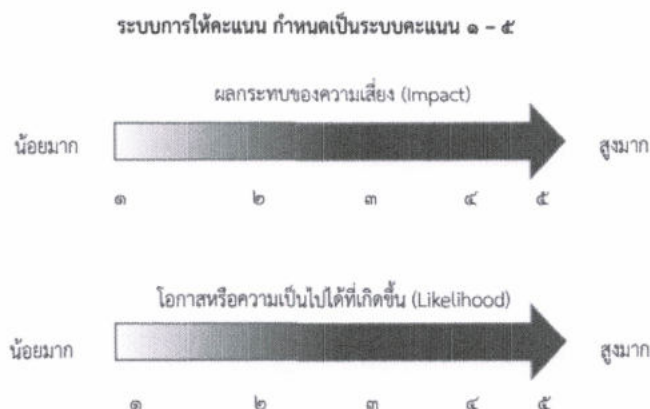
(๒) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรมภายในองค์กร รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

(๓) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน (Financial Risk) โดยอาจเป็น ความเสี่ยง ที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการด้านการวางแผนการใช้จ่ายเงินตามข้อบัญญัติหรือ จากปัจจัยภายนอก เช่น การจัดสรรเงินงบประมาณ หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพัน ที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อการดำรงอยู่ รวมถึงส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

(๔) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) ข้อบังคับ หน่วยงาน กำกับดูแล เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงเกี่ยวกับ กฎหมาย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการซึ่งเมื่อมีความเสี่ยงด้านนี้เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลังจากค้นหาและระบุความเสี่ยงได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ เพื่อจัดระดับโอกาส หรือ ความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง และวัดระดับผลกระทบของความเสี่ยงนั้น ๆ โดยในขั้นตอนนี้เป็นการนำเหตุการณ์ ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่มีการค้นพบหรือระบุได้มาทำการวัดหรือประเมินระดับความรุนแรงกับความถี่ หรือ โอกาสที่จะเป็นไปได้เพื่อระบุระดับความสำคัญของความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง คือ การประเมินระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อองค์กรมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและระดับ ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และ ประเมินระดับของความเสี่ยงโดยการประมวลผลค่าระดับของโอกาส และระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ทั้ง ๒ ด้าน (Impact & Likelihood)

การกำหนดนิยามของระดับคะแนน จำเป็นต้องกำหนดให้มีความสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk appetite) ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลาด้วย จึงควรมีการทบทวนนิยามดังกล่าวในแต่ละปี สำหรับในเบื้องต้นสามารถกำหนดนิยามเป็นแนวทางในการพิจารณาใช้ประเมินความเสี่ยง เบื้องต้นผลกระทบของความเสี่ยงและโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น จากนั้นจึงคำนวณให้ระดับ ความเสี่ยงตามผลคูณของระดับคะแนนทั้ง ๒ ด้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น (Likelihood)	ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	ระดับความเสี่ยง (Level of Risk)
ปัจจัยเสี่ยง A	๓	๑	$๓ \times ๑ = ๓$
ปัจจัยเสี่ยง B	๓	๓	$๓ \times ๓ = ๙$
ปัจจัยเสี่ยง C	๔	๔	$๔ \times ๔ = ๑๖$
ปัจจัยเสี่ยง D	๕	๕	$๕ \times ๕ = ๒๐$

เมื่อได้ระดับความเสี่ยงครบทุกความเสี่ยงแล้วก็สามารถจัดทำแผนผังความเสี่ยงองค์กร (Risk Profile)

		โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น (Likelihood)				
		๑ (น้อยมาก)	๒	๓	๔	๕ (สูงมาก)
ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	๕ (สูงมาก)				ความเสี่ยง D	
	๔				ความเสี่ยง C	
	๓			ความเสี่ยง B		
	๒					
	๑ (น้อยมาก)			ความเสี่ยง A		

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับความเสี่ยง ซึ่งแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก	๑๗ - ๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที (ตัวอย่างความเสี่ยง D ระดับ คะแนนความเสี่ยงเท่ากับ ๒๐)
สูง	๑๐ - ๑๖	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (ตัวอย่างความเสี่ยง C ระดับคะแนน ความเสี่ยงเท่ากับ ๑๖)
ปานกลาง	๕ - ๙	ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง ไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้ (ตัวอย่างความเสี่ยง B ระดับคะแนน ความเสี่ยงเท่ากับ ๙)
น้อย	๓ - ๔	ระดับที่ยอมรับได้โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด (ตัวอย่างความเสี่ยง B ระดับคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ ๓)
น้อยมาก	๑ - ๒	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดเวลา การปฏิบัติงาน

ทั้งนี้แผนการบริหารความเสี่ยงต้องเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหลังจากดำเนินการตามกิจกรรม/มาตรการควบคุมที่กำหนดไว้ในแผน การบริหารความเสี่ยงแล้วเพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลง การประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องมีการประเมินอย่างน้อย ๒ ครั้งในรอบของการบริหารความเสี่ยง คือ ก่อนจัดทำแผน การบริหารความเสี่ยงองค์กรและหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการกิจกรรมตาม แผนการบริหารความเสี่ยงองค์กรเพื่อให้สามารถทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนิน กิจกรรมการจัดการ ความเสี่ยงต่าง ๆ โดยอาจเพิ่มความถี่การประเมินระหว่างรอบได้ ทั้งนี้เพื่อใช้ผลการประเมินเปรียบเทียบ และปรับปรุงกลยุทธ์/มาตรการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

ภายหลังการประเมินความเสี่ยง ควรมีการกำหนดการตอบสนองต่อความเสี่ยงให้เหมาะสม กล่าวคือ การดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการจัดการที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง ที่ประเมินไว้และต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องตามแผนการตัดสินใจทางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงที่ต้องควบคุม

๕.๑.๑ กลยุทธ์ M: Mitigate Risk (การควบคุมความเสี่ยง)

เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสียหายให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ ประกอบด้วย - กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสียหาย เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจาก การทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น - กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก้ไข กระบวนการ การจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

๕.๑.๒ กลยุทธ์ T: Transfer Risk (การถ่ายโอนความเสี่ยง)

เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

๕.๒ ความเสี่ยงที่ต้องยกเลิก กลยุทธ์ A: Avoid Risk (ยกเลิกความเสี่ยง)

กรณีที่ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ อาจใช้วิธีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ ยกเลิก หรือไม่ดำเนินการนั้น ๆ เลย เช่น การระงับ/การหยุดดำเนินกิจการ การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณสูงอาจมีการประเมินความเสี่ยงก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งหากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาตามมาทั้งด้านการเงินและ ด้านอื่น ๆ ก็จะไม่ดำเนินการ เป็นต้น

๕.๓ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๕.๓.๑ กลยุทธ์ R: Retain Risk (การยอมรับความเสี่ยง) เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานหรือใช้วิธีควบคุมปกติ ในขั้นตอนการ ปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจาก ความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมาก หรือวิธีการที่จะ นำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อ การดำเนินการ

๕.๓.๒ กลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง/การยกเลิกความเสี่ยง/และการถ่ายโอนความเสี่ยง กรณีต้องการจัดการกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ลดลงไปอีก ทั้งนี้ การเลือกกลยุทธ์ต้องคำนึงถึงต้นทุนการบริหาร จัดการทั้งด้านบุคลากร เวลา งบประมาณที่ใช้หากสามารถ กำหนดการตอบสนองต่อความเสี่ยงหลายความเสี่ยงด้วยวิธีการจัดการความเสี่ยงแบบเดียวกันจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงได้

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม หมายถึง หลักเกณฑ์/แนวทาง และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรได้มีการดำเนินการตามแนวทางการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ การควบคุมภายในหรือความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย เป็นการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามมาตรฐานการควบคุมภายในของกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางกำหนด มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) สภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายใน มาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึง ความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งการดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมของการควบคุมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุม ภายในอื่น ๆ สภาพแวดล้อมการควบคุมประกอบด้วย ๕ หลักการ ดังนี้

หลักการที่ ๑ : หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ : ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๓ : หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแล

หลักการที่ ๔ : หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

หลักการที่ ๕ : หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำเพื่อระบุและวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐรวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้

หลักการที่ ๑ : หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้อง กับวัตถุประสงค์

หลักการที่ ๒ : หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน อย่างครอบคลุม ทั้งหน่วยงานของรัฐและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น

หลักการที่ ๓ : หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมิน ความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

หลักการที่ ๔ : หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมี นัยสำคัญ ต่อระบบการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุมเป็นการปฏิบัติ ที่กำหนดไว้ในนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่า การปฏิบัติตามคำสั่งการของฝ่ายบริหาร จะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ กิจกรรม การควบคุมได้รับการนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับ ของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน การดำเนินงานต่าง ๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการดำเนินงาน กิจกรรมการควบคุมประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

หลักการที่ ๑ : หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยง ในการบรรลุ วัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๒ : หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการ บรรลุวัตถุประสงค์

หลักการที่ ๓ : หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมโดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วย ผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายใน ที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอก และเป็นช่องทางเพื่อให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของการควบคุม ภายในที่มีต่อการ บรรลุวัตถุประสงค์ สารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

หลักการที่ 1 : หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุน ให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

หลักการที่ 2 : หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศรวมถึงวัตถุประสงค์และความ รับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

หลักการที่ 3 : หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities) กิจกรรมการติดตามผลเป็น การประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานการประเมินผลเป็นรายครั้งหรือเป็นการ ประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของ การควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อ หน่วยงานของรัฐให้รายงานต่อฝ่ายบริหาร และผู้กำกับดูแลอย่างทันเวลา กิจกรรมการติดตามผลประกอบด้วย ๒ หลักการ ดังนี้

หลักการที่ 1 : หน่วยงานของรัฐระบุพัฒนาและดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและ/หรือ การประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

หลักการที่ 2 : หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายใน อย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแลเพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

องค์กรควรกำหนดให้มีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรควรต้องได้รับการ บันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมและทันกาล โดยเฉพาะข้อมูลสนับสนุนที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการบ่งชี้ ประเมิน และการตอบสนองต่อความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความตระหนักในความเสี่ยงและการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นปัจจัย สำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การสื่อสารที่ไม่เพียงพอหรือ ขาดประสิทธิผลจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสร้างการยอมรับนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนทางการสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงให้กับองค์กร เช่น อาจมีการ จัดแถลงการณ์ ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการบริหาร ความเสี่ยงขององค์กร และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน การสื่อสาร เกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานที่ควรจะต้องคล่องและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ในกระบวนการสื่อสารควรจะต้องสื่อถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีประสิทธิผล

(2) วัตถุประสงค์ขององค์กร

(3) ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

(4) การใช้ภาษาเดียวกันในเรื่องการบริหารความเสี่ยง

(5) บทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรที่จะสนับสนุนและนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของการ บริหาร ความเสี่ยงขององค์กรมาใช้

8. การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายในแล้ว จะต้องมีกรรายงาน และติดตามผลเป็นระยะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายใน การติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ได้มีการดำเนินการ ไปแล้วว่าจะบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในหรือไม่ โดยผู้รับผิดชอบ ด้านบริหารความเสี่ยงและ การควบคุมภายในหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงและการ ควบคุมภายในใดที่มีประสิทธิภาพ

ควรดำเนินการต่อเนื่องและวิธีการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการ ติดตามดังกล่าวรายงานให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับทราบ

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

โรงพยาบาลชุมชนได้กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน นำการบริหารความเสี่ยงมาใช้ เป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงและความผิดพลาดของหน่วยงานที่จะส่งผลกระทบต่อ ที่เป็นทั้งในระดับตัว บุคคลและองค์กร ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เป็นความเสี่ยง อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ทำให้ต้องใช้ดุลพินิจหรือการตีความ รวมทั้งการทำนิติกรรมสัญญาและการร่างสัญญาไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน จนส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ

๒. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เป็นความเสี่ยง/ปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตาม เป้าหมายและพันธกิจโดยรวมตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายโรงพยาบาลชุมชน หรือเป็นการกำหนดกลยุทธ์ หรือปัจจัยที่จะส่งผลทำให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตามแผนยุทธศาสตร์ได้

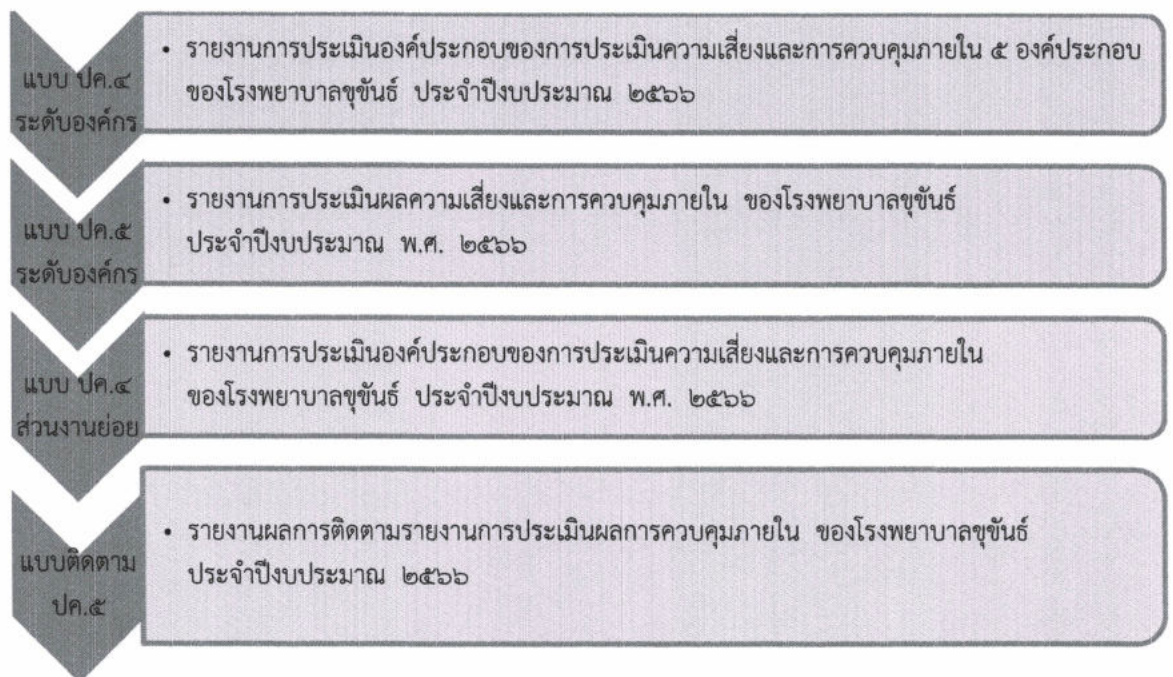
๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เป็นความเสี่ยง/ปัญหาอันเนื่องมาจาก ระบบงานภายใน กระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ที่ส่งผลกระทบต่อ ทำให้ผลการปฏิบัติงาน/การดำเนินโครงการของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระขวัญเป็นไป อย่างไม่มีประสิทธิภาพและ/หรือประสิทธิผล

๔. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกระบวนการบริหารงบประมาณและการเงินจนส่งผลต่อการบริหารงบประมาณและการเงินของโรงพยาบาลชุมชน การดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีหลักการให้หน่วยงานดำเนินการด้วยตนเองทั้งกระบวนการ เพื่อให้การบริหาร ความเสี่ยงสามารถลดความเสี่ยง และป้องกันความผิดพลาดที่เป็นไปตามสภาพปัญหาของแต่ละหน่วยงาน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์องค์ประกอบ สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ระบุและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ประเมินระดับความเสี่ยงจากโอกาส และผลกระทบที่เกิดขึ้นที่อยู่ในระดับสูงหรืออยู่ในระดับที่หน่วยงานรับมือไม่ได้ และนำมากำหนดมาตรการจัดการ ความเสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันความผิดพลาดให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานใน สังกัดโรงพยาบาลชุมชน สามารถดำเนินการได้ตามหลักการ ดังกล่าวข้างต้น และบรรลุวัตถุประสงค์ของการนำ การบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงและ ความผิดพลาดของหน่วยงานที่จะส่งผลกระทบต่อ เสียหายทั้งในระดับตัวบุคคลและองค์กร โรงพยาบาลชุมชน จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการบริหารความ เสี่ยงของหน่วยงานในโรงพยาบาลชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวการดำเนินงาน โดยปรับให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม ของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอน
๑	ทบทวน/แต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน
๒	ประชุมคณะกรรมการฯ อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางและรับทราบผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานในแต่ละไตรมาส
๓	ศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดของการบริหารความเสี่ยงในหัวข้อแนวคิดการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงได้อย่างถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลชุมชน
๔	พิจารณาทำความเข้าใจกับกรอบระยะเวลาดำเนินการและแบบฟอร์มที่โรงพยาบาลชุมชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วย ๔ แบบ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกัน ได้แก่ ๑ : รายงานการประเมินองค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๒ : แผนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๓ : การควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๔ : รายงานการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๕	ประชุมหารือร่วมกันเมื่อเริ่มต้นไตรมาสเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ระบุและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ประเมินระดับความเสี่ยง กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อกำหนดลงในแบบ ๑, ๒ และ ๓ (คำอธิบายการกรอกข้อมูลอยู่ในหัวข้อถัดไป) โดยเลือกเฉพาะงานภารกิจ/โครงการ/กระบวนการสำคัญที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงที่อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงหรือสูงมากนำมากำหนดเป็นมาตรการจัดการความเสี่ยง
๖	ดำเนินการมาตรการจัดการความเสี่ยง ตามที่ระบุไว้ในแบบ ๒ และแบบ ๓ หากในระหว่างไตรมาส มาตรการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้ไม่สามารถลดความเสี่ยงและความผิดพลาดให้ลดลงได้เมื่อสิ้นไตรมาสอาจมีการประชุมเพื่อปรึกษา ทบทวน ปรับปรุงแบบ ๒ และแบบ ๓ ได้เพื่อให้ความเสี่ยงและความผิดพลาดลดลง
๗	เมื่อสิ้นไตรมาสให้หน่วยงานรายงานผลการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงฯ และการควบคุม ภายในฯ ตามแบบ ๔ รายงานการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงาน ในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แยกเป็นของแต่ละวัตถุประสงค์/งาน/โครงการ/กระบวนการ
๘	ก่อนสิ้นไตรมาสควรมีการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานเพื่อรับทราบและให้ข้อสังเกตแก้ไขปรับปรุงก่อนรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ ในลำดับถัดไปตามโครงสร้าง การบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลชุมชนพร้อมทั้งปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อดำเนินการในไตรมาสถัดไป

ลำดับ	ขั้นตอน
๙	ขอให้หน่วยงานคัดเลือกความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและสูงมากและจัดทำตามแบบ ๑ - ๔ แยกเป็นชุดตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อตามงานกระบวนการที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์/โครงการ/กระบวนการที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์
๑๐	เมื่อได้รับรายงานผลการดำเนินงานตามแบบ ๒ - ๔ ของหน่วยงานในสังกัดแล้วจะต้องทำสรุปภาพรวม ขององค์กร

การกรอกข้อมูลแบบรายงานการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ของหน่วยงาน
ในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แบบ ปค. ๔ ระดับองค์กร

แบบ ปค. ๔ ระดับองค์กร: รายงานการประเมินองค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นแบบรายงานข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน มีพื้นฐานที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้หน่วยงานใช้การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่กล่าวถึง ได้แก่ สภาพแวดล้อม การควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และกิจกรรมการติดตามผล โดยขอให้กรอกข้อมูลแต่ละองค์ประกอบตามคำอธิบายดังต่อไปนี้

ชื่อหน่วยรับตรวจ.....

รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน (๑)	ผลการประเมิน /ข้อสรุป (๒)
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	
๑.๑..... ๖๓๖	
๒. การประเมินความเสี่ยง	
๒.๑..... ๖๓๖	
๓. กิจกรรมการควบคุม	
๒.๑..... ๖๓๖	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	
๔.๑..... ๖๓๖	
๕. การติดตามประเมินผล	
๕.๑..... ๖๓๖	

ผลการประเมินโดยรวม

.....
.....

ชื่อผู้รายงาน.....

(ชื่อหัวหน้าหน่วยรับตรวจ)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ขอให้แสดงรายละเอียดตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ หน่วยงานมีการแสดงถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรมหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๑.๒ ผู้บริหารมีการกำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๑.๓ หน่วยงานได้มีการจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๑.๔ หน่วยงานได้มีการแสดงถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๑.๕ หน่วยงานมีการกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบ การควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๒. การประเมินความเสี่ยง ขอให้แสดงรายละเอียดตามประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑ หน่วยงานมีการระบุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ และหากมี ได้ดำเนินการอย่างไร

๒.๒ หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน อย่างครอบคลุม และมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้นหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๒.๓ หน่วยงานมีการพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๒.๔ หน่วยงานมีการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๓. กิจกรรมการควบคุม ขอให้แสดงรายละเอียดตามประเด็นดังต่อไปนี้

๓.๑ หน่วยงานมีการระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๓.๒ หน่วยงานมีการระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบรรลุ วัตถุประสงค์หรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๓.๓ หน่วยงานได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมโดยกำหนดไว้ในนโยบายประกอบด้วย ผลสำเร็จที่คาดหวัง และขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริงหรือไม่และหากมีได้ ดำเนินการอย่างไร

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ขอให้แสดงรายละเอียดตามประเด็นดังต่อไปนี้

๔.๑ หน่วยงานได้จัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้มีการ ปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนดหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๔.๒ หน่วยงานมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่กำหนดหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๔.๓ หน่วยงานมีการสื่อสารกับบุคลากรภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการทำงาน การบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายในหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๕. กิจกรรมการติดตามผล ขอให้แสดงรายละเอียดตามประเด็นดังต่อไปนี้

๕.๑ หน่วยงานมีการระบุการพัฒนาและดำเนินการประเมินผลระหว่างการทำงานและ/หรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในหรือไม่ และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

๕.๒ หน่วยงานมีการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลเพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสมหรือไม่และหากมีได้ดำเนินการอย่างไร

แบบ ปค.๕ ระดับองค์กร

แบบ ปค.๕ ระดับองค์กร: รายงานการประเมินผลความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ของโรงพยาบาลชุมชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นส่วนของข้อมูล “การบริหารความเสี่ยง” ของหน่วยงาน ประกอบด้วยข้อมูลที่หน่วยงานต้องกรอก ดังนี้

แบบปค.5

ชื่อส่วนงาน.....
 รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
 สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด.....เดือน..... พ.ศ.....

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนดำเนินการหรือภารกิจอื่นที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วิสาหกิจ	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุม	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	กำหนดเสร็จ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ลายมือชื่อ.....
 (ชื่อหัวหน้าส่วนงาน)

ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

1. วัตถุประสงค์ หมายถึง ความต้องการที่จะกระทำหรือจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของหน่วยงานที่กำหนดขึ้นเพื่อลด ความเสี่ยง ๔ ด้าน (C, S, O, F) ตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสระขวัญ โดยปรับให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น

- เพื่อลดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่าย
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบในการดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบในการถูกดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาครัฐ
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบในการดำเนินโครงการให้เป็นไปอย่างเปิดเผย เสมอภาค ถูกต้องตามกฎหมาย
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในการเพิ่มการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในการเพิ่มการเข้าถึงกระบวนการขอรับบริการได้รวดเร็วขึ้นง่ายขึ้น
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงและบริการของโรงพยาบาลชุมชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในการพัฒนากระบวนการให้บริการสาธารณะให้มีขีดสมรรถนะสูงในการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการดำเนินงานในการลดปัญหาการบริการสาธารณะซึ่งรอรับการแก้ไขเป็นเวลานาน
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการดำเนินงานในการดำเนินโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการเงิน ในการลดการทุจริตทางการเงินของเจ้าหน้าที่
 - เพื่อลดความเสี่ยงด้านการเงิน ในการเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบและแนวทางที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลชุมชน เป็นไปตามนโยบายของโรงพยาบาลชุมชน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริการโรงพยาบาลชุมชน
- แผนพัฒนาโรงพยาบาลชุมชน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘) ข้อบัญญัติโรงพยาบาลชุมชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานตามประกาศโรงพยาบาลชุมชน เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในโรงพยาบาลชุมชน
๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ หมายถึง งาน/โครงการ/กระบวนการ ที่จะส่งผลให้วัตถุประสงค์ของหน่วยงานประสบความสำเร็จ
๓. การประเมินระดับความเสี่ยง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสมควรจะนำมากำหนดเป็นมาตรการ จัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยระดับความเสี่ยงที่จะนำมากำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงนั้น ควรอยู่ในระดับ “H” และ “E” ซึ่งเป็นความเสี่ยงในระดับสูงและสูงมากที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของ หน่วยงานได้จึงมีความจำเป็นต้องป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามเป้าหมายของการบริหาร ความเสี่ยงที่เมื่อดำเนินการแล้วระดับความเสี่ยงต้องลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ของ หน่วยงานตามตาราง Risk Matrix ตามแนวคิดของ COSO ดังนี้

ตาราง Risk Matrix ตามแนวคิดของ COSO

ระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น

ระดับผลกระทบ	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕	

ระดับผลกระทบ

“ระดับความเสี่ยง” (ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น X ระดับผลกระทบ)
 ผลคุณนำมาเทียบกับ ตาราง Risk Matrix ตามแนวคิดของ COSO ตามแถบสี แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- “L” (Low) ในช่องแถบ “สีเขียว ” ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “น้อยถึงน้อยที่สุด”
- “M” (Medium) ในช่องแถบ “สีเหลือง ” ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ปานกลาง”
- “H” (High) ในช่องแถบ “สีส้ม ” ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “สูง”
- “E” (Extreme) ในช่องแถบ “สีแดง ” ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “สูงมาก”

“โอกาส” หมายถึง ระดับของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงโดยใช้ระดับคะแนนเทียบ
 จากตาราง “เกณฑ์การเปรียบเทียบระดับโอกาส” โดยเทียบระดับการเกิดเหตุการณ์ของ
 “แนวทางการพิจารณา ระดับความ เป็นไปได้ในการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ความเสี่ยง”
 กับช่อง “คะแนน (L)” ทางซ้ายมือสุด ดังนี้

เกณฑ์การเปรียบเทียบระดับโอกาส

L = ระดับโอกาส (Likelihood Scoring)

คะแนน (L)	แนวทางการพิจารณาระดับความเป็นไปได้ในการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ความเสี่ยง				
	ระดับโอกาส	การดำเนินโครงการ	การปฏิบัติงานประจำ	เทียบกับครั้งของการดำเนินการ	ประมาณ % ของการดำเนินการ
๕	สูงมาก	เกิดขึ้นแน่นอน	เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง	เกือบทุกครั้งของการดำเนินงาน	๕๐ %
๔	สูง	เกิดขึ้นได้เสมอ	เกิดขึ้นเป็นประจำ	ปีละหลายครั้ง	๔๐%
๓	ปานกลาง	เกิดขึ้นได้บ้าง	เกิดขึ้นได้หลายครั้ง	เกิดขึ้นได้ทุกปี	๓๐ %
๒	น้อย	เกิดขึ้นได้น้อย	อาจเกิดขึ้นบ้างในบางครั้ง	เกิดขึ้นได้ในช่วง ๑ - ๒ ปี	๒๐%
๑	น้อยมาก	เกิดขึ้นได้ยาก	แทบจะไม่เกิดขึ้นเลย	ไม่เกิดขึ้นเลยในช่วง ๓ ปี	๑๐ %

“ผลกระทบ” หมายถึง ระดับผลกระทบของเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยให้เทียบระดับของผลกระทบตามตาราง “เกณฑ์เปรียบเทียบระดับผลกระทบ” เทียบระดับการเกิดผลกระทบในช่อง “แนวทางการพิจารณาระดับความเป็นไปได้ในการ เกิดขึ้นของเหตุการณ์ ความเสี่ยง” กับช่อง “คะแนน (L)” ซ้ายมือ ดังนี้

เกณฑ์เปรียบเทียบระดับผลกระทบ

I = ระดับผลกระทบ (Impact Scoring)

คะแนน (I)	ระดับผลกระทบ	แนวทางการพิจารณาระดับผลกระทบในแง่ความเสียหายต่อเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กร								
		หน้าที่ความรับผิดชอบ	เป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลกระทบต่อตัวชี้วัด	มูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ชุดเสี่ยงโอกาส	ความพึงพอใจ/ความเชื่อถือของผู้รับการบริการ	ชื่อเสียงองค์กร	การดำเนินงาน	งบประมาณที่สูญเสีย
๕	สูงมาก	หน้าที่รับผิดชอบหลักเสียหาย	เป้าหมายภารกิจหลักไม่เกิดขึ้น	๕ คะแนน	มูลค่าความเสียหายสูงมาก	ต้องหยุดดำเนินการในช่วงเวลาหนึ่ง	เกิดการร้องเรียนหรือเลิกใช้บริการ	มีการส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร	การดำเนินงานล่าช้า	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	สูง	หน้าที่รับผิดชอบส่วนใหญ่เสียหาย	เป้าหมายภารกิจหลักไม่เกิดขึ้น	๔ คะแนน	มูลค่าความเสียหายสูง	ต้องหยุดดำเนินการในช่วงเวลา ๑-๓ วัน	มีการร้องเรียน	มีการส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร	การดำเนินงานล่าช้า	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	หน้าที่ความรับผิดชอบเสียหาย	เป้าหมายภารกิจหลักไม่เกิดขึ้น	๓ คะแนน	กระทบต่อการจัดการงบประมาณภายใน	ต้องหยุดดำเนินการภายใน ๓ วัน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่คาดหวัง	มีการส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงองค์กร	การดำเนินงานล่าช้า	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	บางส่วนของหน้าที่ความรับผิดชอบเสียหาย	เป้าหมายภารกิจหลักไม่เกิดขึ้น	๒ คะแนน	กระทบต่อการจัดสรรงบประมาณในระดับสำนักงาน	หยุดไม่กี่ชั่วโมง	การส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงองค์กร	มีการส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงองค์กร	การดำเนินงานล่าช้า	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง	ยังคงได้ตามเป้าหมาย	๑ คะแนน	สามารถยอมรับได้	การดำเนินการล่าช้า	การส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงองค์กร	การดำเนินงานล่าช้า	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	

การใส่ระดับผลกระทบ ให้แยกผลกระทบตามด้านของความเสี่ยง ๔ ด้าน ได้แก่

(1) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) ตัวอักษร “C” ถ้าผลกระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ให้ใส่คะแนนในช่อง “C” เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ/การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่ออกมาใหม่ ไม่สอดคล้องกับการนำกฎหมายไปใช้ การเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่เป็นจำนวนมาก การไม่ควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ เป็นต้น

(๒) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) ตัวอักษร “S” ถ้าผลกระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ ให้ใส่คะแนนลงในช่อง “S” เป็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายและ แผนยุทธศาสตร์ เช่น นโยบายไม่ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงและเริ่มต้นใหม่เป็นระยะ หรืองาน/โครงการตาม นโยบายมีการเปลี่ยนแปลง ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดส่งผลให้สูญเสียทรัพยากรที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว เกิดความล่าช้าไม่สามารถ ดำเนินได้ตามเป้าหมายและระยะเวลาตามที่กำหนด เป็นต้น

(๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) ตัวอักษร “O” ถ้าผลกระทบทำให้เกิด ความเสี่ยงด้านนี้ให้ใส่คะแนนลงในช่อง “O” เป็นความเสี่ยงที่กระทบกับการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานของ หน่วยงาน เช่น การโยกย้ายข้าราชการบ่อยทำให้บุคลากรไม่มีประสบการณ์และความรู้ในงานที่ปฏิบัติ ส่งผลให้เกิด ความผิดพลาดหรือความเสียหายกับประชาชน ผู้รับบริการได้ การที่อยู่ในตำแหน่งและงานเดิมเป็นเวลานาน อาจทำ ให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในหน้าที่ได้การประเมินผลการปฏิบัติราชการไม่มีมาตรฐานและ สอดคล้องกับ แผนการปฏิบัติราชการและแผนพัฒนารายบุคคล บุคลากรไม่สามารถใช้งานโปรแกรมได้เต็ม ความสามารถ ที่โปรแกรมสามารถรองรับการทำงานได้ เป็นต้น

(๔) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) ตัวอักษร “F” ถ้ากระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ ให้ใส่คะแนนลงในช่อง “F” เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ เช่น ระบบการควบคุมภายใน ไม่มีประสิทธิภาพทำให้มีการเบิกจ่ายเงินผิดพลาดคลาดเคลื่อน การเบิกจ่ายในโครงการผิดพลาด ผู้บริหารและ ผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบการเงินและบัญชีไม่มีประสบการณ์และความรู้ไม่เพียงพอที่จะสามารถตรวจระบบ ความผิดพลาดและแก้ไขให้ถูกต้องได้ การจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔. งดเวลาที่พบความเสี่ยง หมายถึง ระยะเวลาที่พบความเสี่ยง

๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการ ความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง ประกอบด้วย

“ความเสี่ยงที่มีอยู่” หมายถึง ความเสี่ยงของงาน/โครงการกระบวนการที่ยังมีอยู่ที่มีผลกระทบต่อ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ๔ ด้านตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน องค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลสระขวัญ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน

“ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่” หมายถึง ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในทางลบหากมี “ความเสี่ยงที่มีอยู่” เป็นการอธิบายผลกระทบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในข้อมูลการประเมินระดับความเสี่ยง “มาตรการจัดการความเสี่ยง” หมายถึง วิธีการหรือแนวทางการแก้ไขเพื่อทำให้ “ความเสี่ยงที่มีอยู่” และ “ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่” หดไปหรือลดน้อยในระดับยอมรับได้

“ตัวชี้วัดความเสี่ยง” หมายถึง ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์หรือมาตรฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ใช้ในการระบุหรือเปรียบเทียบเพื่อที่จะแสดงว่ามาตรการจัดการความเสี่ยงสามารถลดความเสี่ยงที่มีอยู่ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่ เช่น จำนวนหน่วยงานที่มีความรู้และความเข้าใจจนนำการบริหาร ความเสี่ยงไปใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันความผิดพลาดหรือความเสียหายของหน่วยงาน

แบบ ปค.๕ ส่วนงานย่อย

แบบ ปค. ๕ ส่วนงานย่อย: รายงานการประเมินองค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของโรงพยาบาลชุมชน ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แบบปค.5

ชื่อส่วนงานย่อย.....
 รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
 สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด.....เดือน..... พ.ศ.....

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือการดำเนินงานตามแผนดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/รัฐอุปสรรค	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผล การควบคุม	ความเสี่ยงที่มีอยู่	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	กำหนดเคส/หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ลายมือชื่อ.....
 (ชื่อหัวหน้าส่วนงานย่อย)
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

๓. กำหนดคนแล้วเสร็จ (ระบุ)	๒. ผู้รับผิดชอบ (ระบุ)	ความเสี่ยงที่มีอยู่ มาตรการจัดการความเสี่ยง	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒.....เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒.....
๓. กระบวนการควบคุมภายในตามมาตรการจัดการความเสี่ยง			
กระบวนการควบคุมภายในที่มีอยู่		(อธิบาย)	
การประเมินการควบคุม		(อธิบาย)	
☒ ไม่เพียงพอ			
กระบวนการปรับปรุงการควบคุมภายใน		(อธิบาย)	(ข้อมูลเชื่อมโยงไปยัง แบบ ๔)

"๓. กำหนดคนแล้วเสร็จ"
 หมายถึง ระยะเวลาที่จะดำเนินการควบคุมภายในเสร็จสิ้น

"๒. ผู้รับผิดชอบ"
 ให้ระบุกลุ่ม/ส่วนงาน/ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

"ความเสี่ยงที่มีอยู่" คือ ข้อมูลเดียวกับหัวข้อ "ความเสี่ยงที่มีอยู่" จากแบบ ๒
"มาตรการจัดการความเสี่ยง" คือ ข้อมูลเดียวกับหัวข้อ "มาตรการจัดการความเสี่ยง" จากแบบ ๒

๓. กำหนดคนแล้วเสร็จ (ระบุ)	๒. ผู้รับผิดชอบ (ระบุ)	ความเสี่ยงที่มีอยู่ มาตรการจัดการความเสี่ยง	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒.....เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒.....
๓. กระบวนการควบคุมภายในตามมาตรการจัดการความเสี่ยง			
กระบวนการควบคุมภายในที่มีอยู่		(อธิบาย)	
การประเมินการควบคุม		(อธิบาย)	
☒ ไม่เพียงพอ			
กระบวนการปรับปรุงการควบคุมภายใน		(อธิบาย)	(ข้อมูลเชื่อมโยงไปยัง แบบ ๔)

"๓. กระบวนการควบคุมภายในตามมาตรการจัดการความเสี่ยง"

“กระบวนการควบคุมภายในที่มีอยู่” หมายถึง ขั้นตอน/วิธีการ/กฎเกณฑ์ที่ดำเนินการควบคุมลดความเสี่ยงหรือป้องกันความผิดพลาดในปัจจุบัน

“การประเมินผลการควบคุม” หมายถึง การประเมิน “กระบวนการควบคุมภายในที่มีอยู่” เพียงพอ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่โดยมีแนวพิจารณาการประเมินผลการควบคุมและอธิบาย ดังนี้

- มีการกำหนด/สั่งการอย่างเป็นทางการให้ปฏิบัติตามการควบคุมหรือไม่
- มีการปฏิบัติตามการควบคุมหรือไม่
- ถ้ามีการปฏิบัติตามจริง การควบคุมให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่
- ประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่างับทรัพยากรที่ใช้ในการควบคุมหรือไม่

เมื่อวิเคราะห์ตามแนวทางข้างต้นแล้ว ให้ประเมินผลว่า “เพียงพอ” หรือ “ไม่เพียงพอ” โดยให้ลงในช่องผลการประเมิน

“กระบวนการปรับปรุงการควบคุมภายใน” หมายถึง ข้อเสนอแนะที่จะดำเนินการ ปรับปรุงการควบคุมเพื่อ “ลดความเสี่ยงที่มีอยู่” ตามแบบ ๒ โดยให้กรอกข้อมูลกรณีเมื่อ “การประเมินผลการควบคุม” ไม่เพียงพอจะดำเนินการปรับปรุงหรือปฏิบัติตามขั้นตอน/วิธีการ/กฎเกณฑ์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้สามารถลดความเสี่ยงหรือป้องกันความผิดพลาดให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

แบบติดตาม ปค. ๕ ระดับองค์กร

แบบติดตาม ปค. ๕ ระดับองค์กร : รายงานผลการติดตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของโรงพยาบาลชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

แบบติดตาม ปค. ๕

.....(๑).....
รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด(๒).....

(๓) ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือ ภารกิจตามแผนการดำเนินการ หรือภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	(๔) การควบคุมภายใน ที่มีอยู่	(๕) ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่	(๖) การปรับปรุง การควบคุมภายใน	(๗) หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ/ กำหนดเสร็จ	(๘) สถานการณ์ ดำเนินการ	(๙) วิธีการติดตาม/สรุปผลการ ประเมินและข้อคิดเห็น

สถานการณ์ดำเนินการ

- ☆ - ดำเนินการแล้วเสร็จตามกำหนด
- ✓ - ดำเนินการแล้วเสร็จช้ากว่ากำหนด
- * - ยังไม่ดำเนินการ
- - อยู่ระหว่างดำเนินการ

ลายมือชื่อ(๑๐).....

ตำแหน่ง(๑๑).....

วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	งานโครงการ/กระบวนการ	มาตรการจัดการความเสี่ยง
เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒
		กระบวนการควบคุมภายใน
		เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๓
ผลการดำเนินการและประสิทธิภาพประสิทธิผลของมาตรการจัดการความเสี่ยง (ระบุ)		
☐ สามารถลดความเสี่ยงได้ ☐ ไม่สามารถลดความเสี่ยงได้		

“หน่วยงาน”
ให้กรอกชื่อหน่วยงานที่จัดทำแผนการดำเนินการฯ

“รอบการรายงาน ไตรมาสที่”
ให้กรอกลำดับของไตรมาสที่จัดทำรายงาน

“๓. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน”
เป็นข้อมูลเดียวกับหัวข้อ “๓. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน” จากแบบ ๒

วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	งานโครงการ/กระบวนการ	มาตรการจัดการความเสี่ยง
เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒	เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๒
		กระบวนการควบคุมภายใน
		เชื่อมโยงข้อมูลจาก แบบ ๓
ผลการดำเนินการและประสิทธิภาพประสิทธิผลของมาตรการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน (ระบุ)		
☐ สามารถลดความเสี่ยงได้ ☐ ไม่สามารถลดความเสี่ยงได้		

“งานกระบวนการ/โครงการ/”
หมายถึง ข้อมูลเดียวกับหัวข้อ “วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน” จากแบบ ๒

“มาตรการจัดการความเสี่ยง”
หมายถึง ข้อมูลเดียวกับหัวข้อ “มาตรการจัดการความเสี่ยง” จากแบบ ๒

“กระบวนการควบคุมภายใน”
หมายถึง ข้อมูลเดียวกับหัวข้อ “กระบวนการปรับปรุงการควบคุมภายใน” จากแบบ ๓

“ผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพประสิทธิผลของมาตรการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน”

คือขั้นตอน/วิธีปฏิบัติงาน/นโยบาย/กฎเกณฑ์ของกระบวนการปรับปรุงการควบคุม ภายใน
ที่เป็นไปตามมาตรการจัดการความเสี่ยงตามแบบ ๓ และสามารถควบคุมโดยลดความเสี่ยง และความผิดพลาด
จาก “ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่” ตามแบบ ๒ ได้อย่างไร และทำให้ “วัตถุประสงค์ ของหน่วยงาน” ตามแบบ ๒ ประสบ
ลงใน ช่องของการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการจัดการความเสี่ยง ความสำเร็จได้อย่างไร และให้
และการควบคุมภายในได้ ทั้งนี้ การทำแบบ ๒ - ๔ ขอให้แยกตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อและแต่ละงาน/โครงการ/ กระบวนการ

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชนี่

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
				คะแนน	ระดับ			
กระบวนการงบประมาณบริหารทั่วไป								
การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอก งบประมาณ	เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินเป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงการคลัง และ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินบำรุง	การเบิกจ่ายยังไม่ถูกต้องตาม ระเบียบ	ขาดการปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงการคลังและระเบียบเงิน บำรุงอย่างเคร่งครัด	2.00	3.00	6.00	ปานกลาง	19
การจัดซื้อ-จัดจ้าง	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560	การจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐไม่เป็นไป ตามระเบียบ	ขาดการปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	2.00	3.00	6.00	ปานกลาง	20
การรับ-ส่งหนังสือ (งานสารบรรณ)	เพื่อให้การรับ-ส่งหนังสือมีความ ถูกต้อง ตามระเบียบงานสารบรรณ มีความ รวดเร็วและทันเวลา	การรับ-ส่งหนังสือไม่ เป็นไป ตามระเบียบงาน งานสาร บรรณฯ มีความล่าช้า ไม่ ทันเวลา	ขาดการกำกับติดตาม ขาดการ ปฏิบัติตามคู่มือ/กระบวนการ ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด	2.00	3.00	6.00	ปานกลาง	21
การจัดเก็บเอกสาร	เพื่อให้การสืบค้นหาได้สะดวก รวดเร็ว และเอกสารไม่สูญหาย	ไม่สามารถสืบค้นหา ค้นหา ยาก ใช้เวลานาน เอกสารสูญ หาย	การจัดเก็บเอกสารยังไม่เป็น ระบบ ไม่มีการพัฒนาจัดเก็บ หนังสือใน ระบบฐานข้อมูล(สารบรรณออนไลน์)	2.00	3.00	6.00	ปานกลาง	22

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
				คะแนน	ระดับ			
การใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง	เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามระเบียบการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง พ.ศ. 2523 และรถยนต์ราชการมีสภาพความพร้อมในการใช้งาน ตลอดเวลา	ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ไม่ครบถ้วน ความพร้อมของรถยนต์บางส่วนยังไม่พร้อมใช้งาน	ขาดความตระหนักในการปฏิบัติตามระเบียบการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางอาจการใช้งานรถยนต์มีระยะเวลา	3.00	3.00	9.00	สูง	10
การควบคุมภายใน	เพื่อให้หน่วยงานมีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	ไม่มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่เพียงพอ	บุคคลากรยังขาดการมีส่วนร่วม และเข้าใจในการปฏิบัติตามพรบ.	3.00	4.00	12.00	สูง	11
กระบวนการกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์								
เก็บสิ่งส่งตรวจ	เพื่อให้ผู้มารับบริการได้รับการบริการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการอย่างถูกต้องแม่นยำตามมาตรฐานวิชาชีพเทคนิคการแพทย์	ผู้รับบริการ เก็บสิ่งส่ง ตรวจ เช่นปีสสาระ อุจจาระ เสมหะ ไม่ ถูกต้องและ เจ้าหน้าที่ที่เจาะเลือดไม่ถูกต้อง	1. ผู้รับบริการได้รับผลการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการไม่ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ 2. แพทย์วินิจฉัยยังไม่ถูกต้องให้การรักษายังไม่ไต่ผล อันเนื่องมาจากการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่ไม่ถูกต้อง	3	4	12	สูง	12
				3	4	12	สูง	13

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
ตรวจรับสิ่งส่งตรวจ								
เตรียมสิ่งส่งตรวจ								
วิเคราะห์สิ่งส่งตรวจ								
ออกผลการตรวจ								
บันทึกผลการตรวจและออกไปรายงานผล การตรวจ								
กระบวนการกลุ่มงานการพยาบาล								
งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	เพื่อให้บริการผู้ป่วยที่มารับบริการ ของโรงพยาบาล	การให้ยาผิดเวลาโดยไม่มี เหตุผล / ผู้ป่วยไม่ได้รับยา ตามเวลา	ผู้ป่วยไม่ได้รับยาตามเวลา	2	3	6	ปานกลาง	23
งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน		ผู้ป่วยเกิดภาวะแทรกซ้อน จากกระบวนการดูแล รักษาพยาบาลซึ่งป้องกันได้ (ยกเว้น เกิดแผลกดทับ, ตกเตียง/fall)	ผู้ป่วยเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการ ดูแลรักษา	3	4	12	สูง	4
งานการพยาบาลผู้ป่วยใน		สิ่งส่งตรวจไม่ถูกต้อง ไม่ เหมาะสม หรือไม่ส่ง ตรวจ	สิ่งส่งตรวจไม่ถูกต้อง	2	3	6	ปานกลาง	

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ชั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
				คะแนน	ระดับ			
งานบริการเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก	เพื่อให้ผู้ป่วยที่รับยาพร้อมคำแนะนำการใช้ยาถูกต้อง ปลอดภัย และสามารถใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว พึ่งพอใจ	ความเสี่ยงที่ค่าแนะนำใช้ยา จ่ายยา ตรวจสอบคุณภาพยา	คำสั่งใช้ยาไม่ครอบคลุมครบถ้วนถูกต้อง					
งานบริการเภสัชกรรมผู้ป่วยใน	กระบวนการสั่งใช้ยาและพิมพ์ผลลากยา	จัดยาให้ค่าแนะนำใช้ยา จ่ายยา ตรวจสอบคุณภาพยา	ถูกต้อง	2	3	6	ปานกลาง	26
งานคุ้มครองผู้บริโภค		เฝ้าระวังปัญหาจากการใช้ยา						
งานบริหารเวชภัณฑ์		อ่านลายมือแพทย์ไม่ออก						
งานแพทย์แผนไทย		จ่าย/จัดยาผิด						
		แนะนำการใช้ยาไม่ครบถ้วน						
		จ่ายยาผู้ป่วยที่แพทย์สั่ง						
		ยาหมดอายุ/หมดสต็อก						
		ยาคาดล่าช้า/ชื่อยา						
กระบวนการกลุ่มงานรังสีวิทยา								
๑. ถ่ายภาพรังสีให้กับผู้ป่วยบริการ	เพื่อให้ผู้ป่วยบริการได้รับการถ่ายภาพรังสีที่ดี มีคุณภาพ ชัดเจนถูกต้องปลอดภัยตามมาตรฐานวิชาชีพ	๑. ภาพถ่ายรังสี ของผู้ป่วยบริการที่มีการตั้งครุภัณฑ์อาจมีผลกระทบต่อเด็กในครรภ์	๑. ผู้รับบริการไม่ทราบว่าตัวเองตั้งครุภัณฑ์	3	4	12	สูง	15

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน 8

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
			๒. เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพรังสีศึกษประวัติไม่ครอบคลุม	3	4	12	สูง	16
		๒. ภาพถ่ายรังสีไม่ชัดเจนและไม่เต็มมาตรฐาน	๑. ผู้ให้บริการไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องในการเตรียมตัวของผู้ป่วยในกรณีผู้ป่วยไม่รู้สีกตัวหรือตึกเล็ก	4	3	12	สูง	17
			๔. ไม่ได้ทวนสอบก่อนถ่ายภาพทุกครั้ง					
			๕. จัดทำผู้ป่วยไม่ถูกต้องหรือตั้งเทคนิคไม่ดี					
๒. สร้างภาพถ่ายรังสี	เพื่อให้ได้ภาพถ่ายรังสี	๑. เครื่องสแกนชนิดข้อมมือสามารถสแกนภาพได้	ผู้ช่วยรอนาน	3	2	6	ปานกลาง	27
		๒. บัตรไม่ตรงกับผู้ป่วย	สแกนผิดคน	2	4	8	สูง	9
กระบวนการกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์								
ให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ		เพื่อให้ได้ผลการตรวจวิเคราะห์ที่ถูกต้องแม่นยำ ไปใช้ประกอบการวินิจฉัยโรค และติดตามการรักษา	1. เครื่องมือมีปัญหา	2	4	6	ปานกลาง	28

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566

หน่วยงาน โรงพยาบาลสุโขทัย

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
ให้บริการงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการตรวจวินิจฉัย รักษา ป้องกัน ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ ด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	เพื่อให้บริการผู้ป่วยด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	แนวคิดที่มีภาวะแทรกซ้อนจากความดันโลหิตเปลี่ยนแปลง มีอาการปวดศีรษะ หมดสติ เวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน	ผู้ป่วยระดับผู้ป่วยไม่ละเอียด เกี่ยวกับโรคประจำตัว	4	3	12	สูง	8
		มีภาวะแทรกซ้อนจากการรอบไอน้ำ สมน้ำพร เช่น เป็นลม หมดสติ						
		อุบัติเหตุจากภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (DM)						
		ได้รับบาดเจ็บจากการนวด เช่น กล้ามเนื้ออักเสบ เขียว ช้ำ						
กระบวนการกลุ่มงานการแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก								
บริการด้านการตรวจรักษา ป้องกัน และดูแลผู้ป่วยด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด	เพื่อให้บริการด้านการตรวจรักษา ป้องกัน และดูแลผู้ป่วยเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด	ภาวะ Bump จากการใส่แผ่นประคบความร้อนและเครื่องกระตุ้นกล้ามเนื้อด้วยไฟฟ้า	การเปิดเครื่องกระตุ้นแรงเกินไป	2	4	6	ปานกลาง	34

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
ให้บริการอาหารแก่ผู้ป่วยที่รับไว้ในนอนของ โรงพยาบาล	เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับอาหารที่ เหมาะสม มีคุณค่าทางโภชนาการที่ เหมาะสม	รับในสิ่งอาหารล้าช้า เขียน ใบสั่งไม่ครบถ้วน จำนวน ผู้ป่วยไม่ตรง ตามใบเบิก	มีการรับ Admit ผู้ป่วย และ จำหน่ายแต่ไม่แจ้งกลุ่มงานโภชน ศาสตร์ล่วงหน้า	4	3	12	สูง	7
กระบวนการกลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์								
การกำหนดนโยบายของแต่ละ ส่วนงานย่อย ในการดูแลรักษา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	เพื่อเพิ่มการดูแลรักษาอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์พร้อมใช้งานตลอดเวลา	อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ไม่พร้อม ใช้งานมีไม่เพียงพอ	ไม่มีการจัดทำแผนในการบำรุงรักษา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อย่างต่อเนื่อง	1	1	4	สูง	6
การบำรุงรักษาอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ตาม ระยะเวลาที่กำหนด	เพื่อให้มีการดูแลรักษาอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์พร้อมใช้งานตลอดเวลา	อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ไม่พร้อม ใช้งาน มีไม่เพียงพอ	ไม่มีการจัดทำแผนในการ บำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อย่างต่อเนื่อง	1	1	4	สูง	5

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน 8

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
การกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย ของระบบสารสนเทศ	เพื่อให้ระบบสารสนเทศมีความปลอดภัย	ระบบสารสนเทศมีความเสี่ยงที่จะได้รับการคุกคามข้อมูลใน ระบบสารสนเทศจาก บุคคลภายนอก	ไม่มีบุคลากรที่มีสมรรถนะที่เหมาะสมในการดูแลและ รับผิดชอบดูแลระบบสารสนเทศ	4	4	16	สูงมาก	1
มีแผนการฝึกอบรมที่เพียงพอ สำหรับบุคลากรในการศึกษา ปฏิบัติงานได้ ตรงตามภารกิจ	เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้ ตรงตามภารกิจ	ไม่มีแผนการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร	ได้รับการพัฒนาแต่ยังขาดความเชี่ยวชาญ	2	3	6	ปานกลาง	40
มีความสามารถที่ จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือไม่				2	3	6	ปานกลาง	40
มีการฝึกอบรมวิธีการใช้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้ใช้ทรัพย์สิน	ให้ผู้ใช้ทรัพย์สินมีความรู้การใช้งานที่ถูกต้อง	ผู้ใช้ขาดความรู้ในการใช้ทรัพย์สินที่ถูกต้อง	ไม่มีแผนการฝึกอบรมบุคลากรการใช้ทรัพย์สิน	2	2	4	ปานกลาง	39
มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาทรัพย์สิน	เพื่อให้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาทรัพย์สิน	ไม่มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาทรัพย์สิน	ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง	3	2	6	ปานกลาง	38
สถานที่จัดเก็บพัสดุ มีการประกบกันไว้	เพื่อให้ผู้รับประกันความเสียหายของพัสดุ	ไม่มีการรับประกันความเสียหายของพัสดุ	ไม่มีการประกันภัย	2	4	8	สูง	4
งานตรวจสอบเบี้ยผู้ป่วยนอก	เพื่อลดภาระเบี้ยตรวจวินิจฉัยและทำบัตรให้สิทธิการรักษาคนไข้ OPD	ให้สิทธิการรักษาผิด	ไม่ตรวจสอบสิทธิการรักษาให้ถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน	3	2	6	ปานกลาง	35

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามโครงสร้างของโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ 2566
หน่วยงาน โรงพยาบาลชุมชน 8

ภารกิจตามกฎหมาย / แผนงาน / ภารกิจ อื่นๆ ที่สำคัญ / ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ลำดับ ความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
						คะแนน	ระดับ	
งานวาระระเบียบผู้ป่วยใน	เพื่อสรุปวาระระเบียบและลงทะเบียนส่งวาระระเบียบให้จนท. เวชสถิติ เพื่อให้รหัสโรคและรหัสทางการแพทย์	สรุปวาระระเบียบล่าช้า DRG ลงข้อมูลช้า ทำให้เบิกค่ารักษาพยาบาลล่าช้า	ไม่สามารถสรุปวาระระเบียบให้ DRG ลงข้อมูลได้	3	2	6	ปานกลาง	36
การจัดเก็บรายได้	เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและรายงานลูกหนี้ค่ารักษาถึงงานบัญชี รายตัวและรายสิทธิ	การบันทึกค่ารักษาไม่ถูกต้องครบถ้วนและค่ารักษาไม่ตรงไม่เป็นปัจจุบัน	ไม่บันทึกค่ารักษาให้ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	2	4	8	สูง	2
การส่งข้อมูลการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล	เพื่อบันทึกข้อมูลการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิต่างๆ	การส่งข้อมูลเรียกเก็บไม่ถูกต้องและไม่ทันเวลา	ส่งข้อมูลไม่ถูกต้องและไม่ทันเวลา	2	4	8	สูง	3
กระบวนการกลุ่มงานสุขภาพจิตและยาเสพติด								
ให้บริการผู้ป่วยด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตและการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	เพื่อให้บริการข้อมูลปัญหาสุขภาพจิต	ข้อมูลประวัติผู้ป่วยไม่ครบถ้วนไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบันและแหล่งข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน	บุคลากรสารารมสุขไม่พบที่และศูนย์สุขภาพจิตขาดความรู้และทักษะในการรวบรวมข้อมูล	3	2	6	ปานกลาง	37
			เจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูลไม่มีความรู้สุขภาพจิต					
			การเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ					

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ผลกระทบของความเสียหาย

	๑	๒	๓	๔	๕
๑	๑	๓	๓	๔	๕
๒	๓	๕	๕	๖	๗
๓	๓	๕	๖	๗	๘
๔	๔	๖	๗	๘	๙
๕	๕	๗	๘	๙	๑๐

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ความเสียหายสูงมาก

ความเสียหายสูง

ความเสียหายปานกลาง

ความเสียหายต่ำ